

Aandachtspunten Wetgevingskwaliteit (2)

Lijst ten behoeve van de afdeling Inhoudelijke Ondersteuning

I Algemeen

1. *Geschiedenis en voorvragen*

- Voor welk probleem biedt het wetsvoorstel een oplossing?
- Zijn de oorzaken (voorgeschiedenis) en de aard/omvang van het probleem helder (bijvoorbeeld door een 0-meting)?
- Wordt de oplossing van het probleem algemeen als een (blijvende) taak van de overheid gezien?
- Zijn andere instrumenten dan wetgeving overwogen?
- Waarom is bestaande wetgeving niet (langer) adequaat?
- Heeft het ministerie alle stappen in het voortraject voldoende verantwoord (interdepartementale afstemming, kennis uitvoeringsinstanties benut, administratieve lasten, horen van betrokkenen, uitvoeringstoetsen, quick scans)

2. *Advies Raad van State en nader rapport*

- Welke adviezen heeft de regering wel of niet overgenomen en waarom?

3. *Relevante rapporten, adviezen en meningen belanghebbenden*

- Heeft de Algemene Rekenkamer in het beleidstraject of bij evaluaties advies uitgebracht over (een aspect) van het onderwerp?
- Hebben technische of strategische adviesorganen of de planbureaus relevante adviezen of rapporten uitgebracht?
- Wie zijn de belangrijkste belanghebbenden (stakeholders) bij dit wetsvoorstel?
- Worden in de wetenschappelijke artikelen of andere publicaties relevante inzichten naar voren gebracht?

4. *Behandeling door de Tweede Kamer*

- Parlementaire behandeling
- Welke amendementen zijn aangenomen/verworpen?
- Stemmingsoverzicht

II Juridische & wetssystematische aspecten

5. *Grondwet en Statuut*

- Hoe verhoudt het wetsvoorstel zich tot de Grondwet en het Statuut?

6. *Aspecten van Internationale en Europese regelgeving*

- Recht van de Europese Unie: zowel het (huidig als toekomstig) primaire recht (verdragen) als het recht geschapen door EU instellingen (richtlijnen, verordeningen, kaderbesluiten, etc.).
- EVRM en Rechten van de Mens
- Overig verdragenrecht
- Is er sprake van een nationale kop?

7. ***Verhouding met nationale wetgeving (inzicht in “complexiteit van wetgeving”)***

- Hoe verhoudt het wetsvoorstel zich tot het systeem van bestaande wet- en regelgeving? Bijvoorbeeld bij een verschuiving in de centrale en decentrale verantwoordelijkheidsverdeling.
- Wat is de verhouding met komende wetgeving en verwante wetsvoorstellen?
- Wat is de verhouding met relevante beleidsnotities en lopende onderzoeken of evaluaties?

8. ***Delegatie en voorhang***

- Overzicht delegatiegrondslagen en voorhangprocedures

9. ***Rechtszekerheid***

Hierbij valt te denken aan een beschrijving van aspecten als:

- rechtsbescherming
- overgangsrecht
- kenbaarheid van rechten en plichten
- proportionaliteit
- motivering van uitgestelde werking/terugwerkende kracht

III Niet-juridische aspecten van wetgevingskwaliteit

10. ***Uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid***

Is er aanleiding om te betwijfelen dat het wetsvoorstel en daaruit voortvloeiende beleid effectief geïmplementeerd kan worden?

Hierbij valt te denken aan aspecten als:

- kwaliteit en capaciteit uitvoerende instanties;
- afhankelijkheid van derden (draagvlak bij lagere overheden tot maatschappelijke organisaties);
- tijdspad;
- duidelijke afbakening bevoegdheden en verantwoordelijkheden;
- toezicht en controle (maatvoering); en
- ongewenste neveneffecten.

11. ***Doeltreffendheid en doelmatigheid***

- Hoe verhouden de in te zetten maatregelen zich tot de geformuleerde doelen?
- Zijn er aanwijzingen van derden dat zij niet *effectief* (wordt door het wetsvoorstel bereikt wat men wil bereiken) of niet *efficiënt* zijn (gebeurt dit op een zodanige manier dat de kosten in verhouding staan tot de opbrengsten)?

12. ***Financiële aspecten en administratieve lasten***

- Hoe is het wetsvoorstel financieel onderbouwd?
- Zijn er administratieve lasten voor de burger of het bedrijfsleven?
- Wat zijn de uitvoeringslasten voor de overheid?

13. ***Legisprudentie (beginselen van de Eerste Kamer) en toezeggingen***

- Raakt het voorstel aan gedane toezeggingen (bijvoorbeeld dat een onderwerp zou worden meegenomen bij bepaald wetsvoorstel)
- Raakt het voorstel aan legisprudentie (bijv. motie-Jurgens)

Bijlage: Sjabloon Wetgevingsrapport 2008

Hieronder volgt een voorstel voor een licht aangepast sjabloon, dat als basis voor een wetgevingsrapport zal dienen.

NB: de aandachtspunten 1 en 3 hebben geen aparte paragraaf gekregen maar kunnen in de tekst van andere paragrafen of in voetnoten verwerkt worden.

1. Inleiding
2. Inhoud wetsvoorstel
3. Raad van State
4. Parlementaire behandeling
5. Constitutionele en internationaal/Europese aspecten
6. Samenhang (met bestaande of toekomstige nationale regelgeving of beleidsvoorstellen)
7. Delegatie en voorhang
8. Handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid
9. Rechtszekerheid
10. Doeltreffendheid en doelmatigheid
11. Administratieve lasten en financiële gevolgen
12. Legisprudentie en toezeggingen
13. Overzicht van de ondernummers
14. Overig